

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Lietuvos Respublikos Seimo
nariui R. Vaitkui

2022-02- Nr. (10.1.1.1-421)10-
į 2022-01-24 Nr. 410-KL-16

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos
Seimo posėdžių sekretoriatui

2022-01-24 Nr. S-2022-266(KL-6)

DĖL INFORMACIJOS PATEIKIMO APIE TURNIKETUS IR JŲ NAUDOJIMĄ

Sveikatos apsaugos ministerija išnagrinėjo Jūsų 2022 m. sausio 24 d. raštą Nr. 410-KL-16 „Dėl informacijos pateikimo apie turniketų ir jų panaudojimą“, kurį persiuntė Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Seimo posėdžių sekretoriatas 2022 m. sausio 24 d. raštu Nr. S-2022-266(KL-6) „Dėl atsakymo į seimo nario rašytinį klausimą“.

Atsakydami informuojame, kad Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatyme Nr. VIII-157 yra numatyta, kad kritinę būklę nustato sveikatos priežiūros specialistai, farmacijos specialistai ir Vyriausybės nustatyto sąrašo profesijų, darbų ir veiklos sričių darbuotojai, **transporto priemonių vairuotojai mėgėjai**, buvę kartu su nukentėjusiais ar pacientais nelaimingų atsitikimų ar ūmaus gyvybei pavojingo susirgimo vietose ir privalantys suteikti jiems pirmąją pagalbą.

Teikiant pirmąją pagalbą asmenys turi mokėti:

1. gaivinti;
2. stabdyti kraujavimą, tvarstyti;
3. imobilizuoti pažeistą sritį esant lūžiui ar išnirimui;
4. nešti traumuotus, sužalotus asmenis;
5. teikti pirmąją pagalbą asmenims, patyrusiems elektros traumą, paveiktiems žaibo, ištiktiems saulės smūgio ar šilumos poveikio, sušalusiems, skendusiems, užspringusiems, netekusiems sąmonės, įkūstiems vabzdžio ar gyvūno.

Savo žinias ir įgūdžius asmenys turėtų laikas nuo laiko atnaujinti.

Kadangi greitoji medicinos pagalba (toliau – GMP) į įvykio vietą atvyksta per 10 min. ir daugiau, o esant masyviam kraujavimui asmuo mirtinai nukraujuoja per 1–2 minutes, negrįžtamas smegenų pažeidimas įvyksta per 4–5 min., todėl, siekiant išsaugoti gyvybę ar išvengti neįgalumo, būtina kaip įmanoma greičiau pradėti teikti pirmą pagalbą. Atsižvelgiant į tai, bei į besikeičiančius pirmosios pagalbos teikimo principus, bendradarbiaujant su GMP bendruomene, gydytojais anesteziologais-reanimatologais ir atsižvelgiant Europos gaivinimo tarybos gairės, kuriose primygtinai rekomenduojamas išorinio kraujavimo stabdymas – (tai kita gyvybę gelbstinti procedūra, kuri turi būti atliekamam per pirmąsias minutes), buvo priimtas sprendimas pakeisti pirmosios pagalbos rinkinio sudėtį.

Negrįžtami pakitimai (nukraujavus; ar sustojus širdies veiklai) galvos smegenyse, įvyksta labai greitai, todėl įvykio vietoje esančių liudininkų pradėti gaivinimo veiksmai ar masyvaus kraujavimo stabdymas yra labai svarbūs. Kiekviena uždelsta minutė mažina išgyvenamumo tikimybę 7–10 proc., o gaivinimas rankomis per pirmąsias minutes, dar neatvykus GMP komandai, padidina išgyvenamumą daugiau nei 50 proc.

Skubią medicinos pagalbą teikiančios įstaigos (GMP) neturi galimybės atlikti gaivinimo ar kraujavimo stabdymo veiksmų per pirmas minutes po nelaimingo atsitikimo, dėl to stengiamasi išmokyti visuomenę tapti neabejingais ir kaip įmanoma greičiau atlikti kraujavimo stabdymą turniketu.

Dėkojame už Jūsų pateiktus siūlymus ir rūpestį, kad Lietuvos Respublikos gyventojai galėtų apsirūpinti reikiamomis priemonėmis, skirtomis pirmajai pagalbai teikti.

Sveikatos apsaugos ministerija yra pasirengusi ir toliau bendradarbiauti bei nagrinėti pateiktus racionalius pasiūlymus.

Ministras

Arūnas Dulkys